

**Arnoldi Corvini â Belderen, Batavi, Jcti quondam
Consummatissimi, Consiliarii Electoralis & Professoris
Moguntini Publici, &c. Tractatus Geminus De Personis
Atque Beneficiis Ecclesiasticis Sive ...**

opus posthumum, diu desideratum, nunc demum excusum, & indice
locupletissimo instructum

De personis ecclesiasticis

**Corvinus van Beldern, Arnold
Francofurti ad Moenum, 1708**

VD18 10184902

De Abbatis, Prioriss. Tit. 16

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62002](http://urn.nbn.de/hbz:466:1-62002)

TITULUS XVI.

De Abbatissis, Priorissis.

S U M M A R I A.

1. *Abbatissa seu Prioris-
sa que.*
2. *Ei competunt qua Ab-
bati.*
3. *Eligenda debet esse le-
gitima.*
4. *Virgo; An & Vidua.*
5. *Quadrageñaria.*
6. *Probata.*
7. *Professa.*
8. *Quid si non inveniatur
in Monasterio idonea.*
9. *Demodo eligendi remis-
sive.*
10. *Qua in Electione spe-*
11. *Electo confirmanda,
benedicenda, & que.*
12. *Quid si non sit perpe-
tua.*
13. *Benedicta auctoritas.*
14. *Officium.*
15. *In virtute obedientia
principere potest.*
16. *An habeat jurisdictionem
spiritualem.*
17. *An non ulla conceda-
tur ei Clavum potestas.*
18. *Quomodo cum Mo-
nialibus vivere debeat.*

Abbatissa seu Priorissa est, aseetriarum, monacharum, si-
ve monialium Antiflita, Praeposita, Mater: Justinianus in
Novell. 133. iure plenius appellat.

Omnia qua competit *Abbatissa & Praeposita*, & ferè lo-
cum habent in *Abbatissa*, aliave *Praeposita*.

*Eligenda debet esse: Legitimè nata. 2. Virgo. 3. Non minor annis 3
quadrageñis. 4. probata. 5. professa.*

Legitimè nata. Nam, seclusis Religionum privilegiis, absque
dispen-

vinus
rsoris
Excelesina

IV.

Σ

dispensatione Apostolica, illegitima eligi non debet: *Novar. in luga-*
na Regular. verb. Abbatissa num. 2. Barbosa. in collect. ad c. 1. num.
de filiis Presbyter. Nald. in Sam. verb. Abbatissa num. 2. Navar. in ma-
Preela. cap. 27. num. 201. & in commento. 2. de Regular. num. 60. Ma-
dof. 3. cultura gracie. tit. de dispens. supra defectu notat. in fine. Sancta
rel. var. resolu. qu. 40. num. 7. si factum, electio est irrita. S. Congre-
Concili. sub die 17. Aprilis. 1630. Barbosa. lib. 1. Jur. Eccles. uniu. 49.
num. 21.

- 4 *Virgo;* Puta si vult consecrari. *can. juvenculas. 20. qu. 1. can.*
caus. 1. qu. 7. Mandof. d. loco. tit. dispens. pro corrupta. incip. stat. in l-
rola in praxi Episc. parte 2. verb. Abbatissa. Fr. Emmam. tom. 3. add.
Summ. cap. 3. num. 9. Roderic. in compend. quest. Regular. resolut. 2. num.
26. si non, virginitas non desideratur: Sanch. in praecepta Decalogi. 10.
2. lib. 5. cap. 5. num. 22. Portel. in dub. Regular. verb. Abbatissa. p-
num. 10. sed tantum castitas. Unde vidua, Abbatissa Prælations vel
velari potest. Lezan. in sum. qu. Regular. tom. 3. cap. 26. num. 5. Upp.
in conclus. Legal. verb. Abbatissa electio. concl. 3. num. 1. Novar. in luga-
na Regular. verb. Abbatissa. num. 1. & 2. Licet Bigama: sec. Roder-
d. resolut. 2. Diff. Sanch. d. cap. 5. Modo non sit infamis. Majida
irregular. lib. 1. cap. 29. num. 12. & 13. Vivald. in candelabro aurum par-
3. cap. 5. num. 11. Sanch. d. cap. 5. num. 24. Qualis non est plebo-
aut descendens ex Judaico vel Saraceno sanguine, Miranda de San-
timonial. qu. 6. art. 2. Portel. d. verb. Abbatissa num. 6. Lezan. in
sum. tom. 3. verb. Abbatissa. num. 9. Nisi constitutio Ordinis sit impe-
dimento: ut in Canoniss. de quib. supra.

- 5 *Non minor annis quadraginta,* sec. *Concil. Trident. sess. 25. de reg-*
lar. 7. cap. complebris, Nec contra illud Decretum potest Episcopo-
aut Nuncius dispensare, cum inferior non possit in Lege Superiori
maxime Concilii; dispensare. Garc. de benefic. part. 7. cap. 6. num.
71. Riccius in decif. Curia Archiepisc. Neapol. decif. 309. num. 9. par-
4. Narbona d. tract. anno 40. qu. 2. Novar. d. verb. Abbatissa. num. 1.
& in singular. Jur. Canon. conclus. 13. num. 2.

Unde facta electio non quadragenaria, si in monasterio fir-

Ecce minus idonea, est nulla. S. Congregat. Concilii 16. Maii 1623.
Barboſa d. lib. & cap. num. 19. in fin.

Probata; Nempe quæ per octo annos post professionem laudabiliter, can. juvencular. 20. qu. 1. in coenobio vixit. Concil. Trident. d. 1623. Megala. in Prompt. Theol. verb. Abbatissa. num. 3. Ursell. d. tract. verb. Abbatissa. concl. 3. num. 17. Novar. d. verb. Abbatissa. num. 5.

Professa; Putate expressè. Concil. Trident. d. loc. Glos. in c. ar-
undentes de statu Monachor. Angel. Sylvest. Tabienz. Fum. in summ.
verb. Abbatissa. 7

Quodlibet in eodem monasterio non reperiatur idonea, ex alio
evidem Ordinis poterit eligi, & si hoc quoque incommodum videa-
tur, ex iis, quæ in eodem monasterio annum trigesimum excesserint,
de quinque saltem annis post professionem recte vixerint, Episcopo
vel alio Superiori consentiente. Concil. Trident. cit. loco. Megala. d.
loc. Ursell. d. loco. Novar. d. loco. Zerola in praxi Episc. parte 1. verb. Ab-
batissa. Sanch. lib. 5. moral. cap. 5. Strein. in Sum. Jur. Canon. part. 1. tit.
17. §. 4.

Modum eligendi descripsimus supra titulus septimo de Electione Pre-
latorum generalem; hic addimus:

In Electione Abbatissæ ex tripartito Monialium numero concur-
re debere partes duas. c. indemnitatis. §. sane. ibi, que adiutibus par-
tibus. &c. de elect. in 6. nisi alia loci fuerit consuetudo: Et si fuerint dif-
cordes, potest Episcopus Abbatissam nominare. S. Congreg. Caſtin.
nug. Episc. & Regul. prepos. die 20. Novemb. 1585. Plassec. in praxi
Episcop. part. 2. cap. 3. num. 37. vers. in monasteriis: Zypens in Analyt.
Iur. Pontif. Enarrat. tit. de elect. num. 9. ver. Abbatissa. in fin. Barboſa.
ad d. de indemnitatis. Tamburin. de jure Abbat. tom. 3. decif. 17. num.
3. affiguntur tamen prius ad concordandum competente tempore. S.
Congreg. sub die 12. Octobr. 1592.

Monialium vota Episcopus, vel per se, vel per vicarium, Gre-
gor. XV. in conf. incip. Inscrutabili dat. Nonis Februar. 1612. Lezana.
in sum. tom. 1. cap. 25. num. 46. & tom. 3. verb. Abbatissa. num. 10. ore-
gatus accipere, S. Congr. teste Garcia d. tract. part. 5. c. p. 4. num. 190.

Gg 28

sed

vinus
ersonis
i Ecclesiastis

IV.

Σ

sed secretò, Fr. Emman. in addit. tom. 3. cap. 3. num. 12. in fine. Roderic. d. resolut. 2. num. 22. Portell. in consult. moral. part. 1. cœf. 11.

11 Abbatissa aut Priorissa electa, confirmari debet, & ubi confitudo obtinuit, etiam benedicti seu consecrari, intra annum, & si Glosse credimus, die etiam profano. Strein. d. loco. num. 2. ni velint perdere Abbatissatum. d. Clem. attendentes. §. statuimus de statu Minorum nisi rationabilis causa subsistat. Lezana d. verb. Abbatissa num. 11. an non sint perpetuae. d. tom. 1. qu. 12. art. 3. in fin. Roderic. d. resolut. 2. in fin.

12 Nec enim omnes sunt tales. Ordini enim Minorum subjecta, ut & aliae nonnullæ, sunt triennales. Quaranta in Sum. Bullar. von Abbatissa. Castallin. d. tract. de elec. cap. 17. num. 9. Fr. Emman. d. tom. 1. qu. 16. art. 2. & 3. & in addit. Sum. tom. 3. cap. 3. num. 6. Mirand. tract. de Monialib. qu. 7. art. 9. Possunt tamen, exceptis Clarissis, continuari. Fr. Emman. d. tom. 1. qu. 16. art. 2. & 3. & in addit. Sum. cap. 3. Mirand. d. loc. Benedicinon solitæ. Fr. Emm. d. tom. 1. qu. 11. art. 3. Roderic. d. resolut. 2. num. 3.

13 Benedicta Abbatissa in Ecclesiis sibi subjectis conferre potest beneficia, & Clericos instituere, quoad titulum & possessionem. d. 10. vocatur. de his que sunt à Prel. sine cons. cap. c. dilecta de major. & uel Barbo. ibid. cum aliis multis.

14 Officium Abbatissæ est idem in suas Moniales, quod Abbatissæ Generalis est in suis Monachos. Quaecunque enim, id diximus, competit Abbatii, ea fere omnia in Abbatissæ, exceptis quæ famina repugnant, locum habent. Cuculus lib. 3. Instit. Major. iii. 13. de Abbatissæ. Roderic. d. resolut. 2. num. 25. vers. & consumatur.

Unde olim per se, aut, si legitimè impedita, per alium monasteria poterat visitare subjecta: non hodie; Concil. Trident. sess. 25. n. Regular. cap. 5. Fr. Emman. tom. 2. qu. regul. 5. art. 10. Roderic. d. resolut. 2. num. 5. circa jejunia regulæ, esum carnium, lacticiniorum, frumentorum, ex caissa, sed auctoritate Papa, Portell. in addit. ad dubia Regular. verb. Abbatissæ, potest dispensare: Roderic. d. resolut. num. 13. Imo instar Marris familias & Gubernatricis imperare ea, quæ ad domum

Cor
De Pe
er Benet

G

dicum ordinem & disciplinam, conformiter regulæ præfixæ pertinent.
Incapax enim potestatis spiritualis censetur famina. c. nova. de penit. &
remiss. Antonii. pars. 3. tit. 16. cap. 7. §. 2.

Neque tamen permittitur *Abbatissa* præcipere in virtute Spiritus ¹⁵
Sancti: omnino in virtute obedientiæ; quemadmodum Rector Se-
cularis Universitatis mandare solet, sub pena juramenti præstiti:
Sanchez. in precepta Decalogi tom. 2. lib. 5. cap. 1. num. 22. Suarez. tom.
de Relig. lib. 3. cap. 10. num. 12. Strein. d. loco. num. 3.

Aliqui tamen jurisdictionem spiritualem saltem ex Superioris ¹⁶
commissione tribuunt. Fr. Emman. tom. 3. addit. Sum. cap. 3. num.
10. Barbosa. in d. c. dilecta. Victoria de potest. Eccles. qu. 2. num. 4. Le-
dima part. 2. qu. 4. Strein. d. num. 3.

Igitur, regulari correctione exceptâ, nulla *Abbatissa* sacrarum ¹⁷
clavium conceditur potestas, multò minus Ordinis; horrari ad virtu-
tem Sorores licet, non velare Virgines, aut benedicere can. statu-
m. 20. qu. 1. aut confessiones audire, c. in nova. de penit. & remiss.
Evangelium non in Missâ, sed officio matutino, legere, Strein. d.
luc. num. 4. Avila part. 1. dub. 6. conclus. 5. Saar. tom. 4. de relig. lib.
2. cap. 9. num. 10. Barbos. in d. c. in nova. non prædicare, d. c. in nova.
Gloss. in sum. verb. Abb. issa. nec in votis monialium dispensare, nec
excommunare: beneirritare: Fr. Emman. d. tom. 1. qu. 24. art. 7. Saar.
tom. 1. de relig. tract. de voto lib. 6. cap. 7. num. ult. Less. de Just. & Jure.
lib. 2. cap. 40. dubitat. 14. num. 107. vers. *Abbatissa*. Sanchez. in precepta
Decalogi. tom. 1. lib. 4. cap. 33. num. 19. & cap. 39. num. 7. & cap. 42.
num. 24.

Debet regulariter cum Monalibus vivere Concil. Moguntin. cap. 18
13. ab omni malo & mali suspicione abesse; & ideò, allocutura ali-
quem, monialem verulam comitem habere: can. definitus. can. in de-
cima. 18. qu. 2. Sylvest. d. loc. & verb. num. 10. monialibus suis velatis
& Deo consecratis ad cœlestia regna pergentibus Ducem se præbere.
Concil. Cabillon. II. cap. 52.

vinus
resonis
Excellencia

IV.

S Z